

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 8 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primarni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošlje: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Kina in Avstrija.

Pred več kot dvema mesecema je iz Kine prišel prvi klic po pomoči. Avstrijski in razni drugi evropski podaniki so prišli s svojim premoženjem in življenjem v oblast ustašev takozvanih „Boksarjev“, kateri so se jih polastili in jih hoteli ugonobiti. Skrajna vztrajnost in hrabrost jih je branila z veliko silo do zadnjega časa, ko so celo evropsko in ameriško oblegano kolonijo v glavnem mestu Peking rešile evropske čete iz smrtno nevarnosti. Vse kulturne države evropske in ameriške so poslale v rešitev svojih poslanikov in podanikov v Kina sploh, posebno v Peking, vojaške oddelke. Ti so pod skupnim poveljstvom najstarejšega častnika dne 15. t. m. zasedli Peking. Oddahnili so se rešeni obleganci in razveselili smo se mi, ker vsak, kdor od naših v Peking se živi, je za nas dobiček, ker smo že čitali poročila, da je v Peking vse pomorjeno, kar ni Kitajec, kar ne nosi „cofa“.

Pri tej veseli novici, ko vemo, da je rešenih nebroj življenj in je prva in glavna točka kitajskega programa ugodno rešena, si ne moremo kaj, da ne bi izrazili svojega mnenja o avstrijski politiki v Kini.

Med skupnimi četami kulturnih držav je Avstrija najslabše zastopana po številu, poslala je tjakaj 160 mož mornarice na suho in v kinških vodah ploveta dve križarki „Zenta“ in „Marija Terezija“. Avstrijske koristi so šli branit v Kina dalmatinski in istrski Slovani, od katerih je po dosedanjih poročilih padlo že pet kot žrtva za domovino, med njimi tudi Slovenec fregatni kapitan Thoman, katerega je smrtno zadel drobec kanonske kroglice. Značilno pri tem številu, 160 mož je to, da skupni vojni svet v

Aziji ne dopusti Avstriji, da bi poslala več moštva, češ, da je v tem razmerju, kakor je svoje vojaštvo poslala, tudi v Kina prizadeta, ali z drugimi besedami, da ima v Aziji najmanj iskati. To je tudi jako dober odgovor na vprašanje onih, kateri so vprašali, zakaj je Avstrija sploh koga poslala v Peking.

Žalostno je, da je tako vprašanje od trezne strani še mogoče. Miglaj, kateri je dobila Avstrija od vesile, bi moral biti za vsakega dobrega državljana od edne strani žalitev, na drugi strani pa vzpodbudilo. Kaj ima Avstrija tam iskati? Drugega nič, kakor skrbeti za varnost svojih poslanikov in diplomatov. Drugega nič: To se pravi, Avstrija nima s Kina nikakih trgovskih, nikakih obrtnih zvez. Od nas ne pride nič tje in od tam nič k nam. Trgovina Avstrije s Kina bi bila za razvoj države in povzdigo obrti tolike važnosti, kakor sploh kolonialna politika drugih evropskih držav. Koliko n. pr. prodajo Angleži na Kitajsko ladij, koliko Nemci streliva, kanonov itd., koliko Amerikanci orožja? Kako ceno dobivajo zato te države na podlagi ugodnih medsebojnih pogodb n. pr. svilo, lesne izdelke itd., kar moramo mi vse drago preplačati. Podaniki drugih držav imajo na Kitajskem nebroj podjetij, katera prinašajo njim samim kakor državam milijone in milijone. Omenjamo naj ruska železnična podjetja, cele tovarne za razne sadrane kipe, katere imajo kitajci v visoki časti in jih drago plačujejo. Vsega tega Avstrija nima. Kaj čuda potem, da se jo na tak način zavrača?

Seveda, sedaj ni čas za to, da bi se razmere v tem oziru zboljšale na mah. Za to je treba časa in treznega notranjega dela. Sicer pa pri sedanjem brezvladju in notranjih nemirih na Kitajskem na zboljšanje teh pomanjkljivosti ni misliti.

V poštev pa še pride druga važna okolnost. Govori se tuintam, da imajo nekatere velesile namen, polastiti se posameznih delov Kine, — in pri tej delitvi bi morala Avstrija samo pomagati, a dobila ne bi ničesar. Tako kmalu — leto ali k letu — do tega še ne pride, ker so velesile druga na drugo preveč ljubosumne, dalje ker bi bilo pod sedanjimi zemljepisnimi in političnimi razmerami težko ali nemogoče doseči sporazumno delitev velikega cesarstva. Tako bi bili n. pr. Rusija in Japonska s pedjo kitajske zemlje na boljšem, kakor recimo Francozi z miljo itd. Končno na delitev ni misliti, ker je upanje, da se kitajska vlada za dosedanje postopanje napram tujcem opraviči ter dá za vse krivice popolno zadoščenje in sigurnost za prihodnje čase, v katerem slučaju bi bila delitev brez pomena — in ne bi bilo tudi povoda zanjo. — Mogoče pa je, da se cela politika v teku časa preobrne, tako, da bi bilo kosanje kitajskega cesarstva nujna in neobhodna potreba, recimo v slučaju notranje vojske. Tedaj pa bi se vresničila naša beseda, da bi Avstrija morala delati, a ne dobila nikakega plačila, — seveda če svojo politiko v Aziji zanemarija in ne poskrbi za povzdigo avstrijske industrije v Kina sami ter za zboljšanje trgovskih zvez in pogodb s Kina.

Krija temu je seveda tudi naša notranja politika, kjer imamo razpor in neednost na vseh straneh; gospodarski boj med Avstrijo in Ogrsko, narodni boj med Slovani in Nemci tostran in med Hrvati in Ogrji onostran. To vse žuli in utruja državo, da se ne more razvijati na zunaj; kakor jetično telo. — Naša želja je, da se na podlagi v notranjem pravično zboljšanih razmer, zboljša tudi naš ugled na zunaj, da ne bo Avstrija velesila samo na papirju, nego tudi v resnici.

LISTEK.

Kačji lovec.

Bil vam je to mož majhne, a krepke postave, rudečih lic z majhnimi, svetlimi očmi. Kar se tiče njegovega poklica, bil je vaški živino zdravnik, ki je vsled tega, da je ljudem prav malo računil, imel skoro več posla, kakor pravi živinozdravnik, ki je stanoval v bližnjem trgu. Od doma so ga navadno imenovali „Levico“, a od tega, da je lovil kače, dobil je priimek „kačji lovec“. Od očeta je podedoval precej veliko posestvo, ki ga je kmalu prodal, ne da bi se zmenil za prošnje svojih bratov, naj jim ohrani vsaj dom, dokler ne dorastejo. Na to si je kupil v bližini gozda staro, že na pol podrto bajto, ki si jo je znotraj po svoje uravnal. Videl si tu, ako si imel srečo, da si se možu prikupil, na raznih stojalih razstavljene raznovrstne ptiče, kače, veverice itd. V posebno veliki množini videl si tu raznih kač: gadov, modrazov, beloušk, ki si jih je mož vse s prosto roko nalovil. V veliki omari bilo je nakupčenih vse polno knjig, slovenskih in nemških, dokaz da je mož mnogo bral. Našel sem tu celo več spisov „Jurčičevih“, lepo v platno vezanih. Vprašal sem moža, kako da je prišel do teh, na kar mi je odgovoril, da

je svoj čas obiskoval nekaj latinskih šol, kjer je posebno rad bral Jurčičeve spise, a da je potem pustil učenje ter se podal na dom, kjer se je poprijel kmetijstva, akoravno mu ni nič kaj posebno ugajalo. Rajši se je pečal z nabiranjem raznih rastlin in z branjem naravoslovnih knjig, ter si tako pridobil neko znanje, ki ga je pri svojem poslu kot domači živinozdravnik uporabil. Z ljudmi ni kaj rad občeval, razen če je vsled svojega posla bil ravno primoran k temu. Navadno je bil doma, ali je pa sedel v vaški gostilni ter pil in pil, dokler mu ni glava zlezla na mizo. Pijanost bila je edna glavnih slabih lastnosti, ki ga je tudi, kakor bomo pozneje videli, spravila v nesrečo.

Vere ni imel nobene. Bilo je že nad 30 let, kakor mi je sam pravil, odkar ni videl cerkve od znotraj. Če sem ga vprašal, kaj je temu vzrok, začel je zmerjati čez verske reči in preklinjati, tako, da sem govor brž na kaj drugega obrnil. Mož bil je ateist prve vrste.

Z menoj je posebno rad občeval, ker sem po njegovih besedah videl svet ter stresel slamo iz glave. Večkrat me je nagovarjal, da bi šel z njim v gostilno, kar sem pa vselej odklonil, ker je v pijanosti kvasil reči, ki jih moje uho ni moglo prenesti. Najrajši sem bil doma pri njem ter si tu ogledoval njegovo zoologiško zbirko.

Tu mi je pripovedoval o življenju iz svojih dijaških let ter druge dogodbe iz svojega življenja. Ko sem enkrat govoril o tem, da si upa s prosto roko tako nevarne kače loviti ter izrekel željo, da bi ga rad enkrat spremljal na njegovem lovu, je radovoljno odgovoril, da boče ravno prihodnji dan iti na lov in da ga bode zelo veselilo, ako bi ga hotel spremljati. Jaz sem vesel obljubil.

Bil sem drugo jutro še v postelji, ko je „lovec“ že prišel po mene. Solnce je ravno kar ožsevalo razvaline gradu nekdanjih „Saneških gospodov“, kamor nas je pot peljala. V edni uri sva bila na cilju. Pred nama se je dvigalo razpadlo zidovje nekdanj tako mogočnega gradu, zdaj z mahom in nizkim grmovjem poraščenega. Po golem zidovju plazile so se kače in kuščarji ter se grele na solncu. Moj spremljevalec bil je med tem ves nekako drugačen postal. Njegova precej debela postava zadobila je neko gibčnost, ki bi je ne bil pri njem pričakoval. Njegove majhne oči so se živo iskrale ter pazno preiskovale vsako špranjo v razpokanem zidovju. Ko mi je mož odkazal varno mesto, odkoder sem lahko opazoval njegovo počenje, vil se je on dalje med zidovjem in kamenjem s čudovito gibčnostjo. Na enkrat postane pri neki veliki skali, ki jo je ravno obsevalo solnce, se tiho plazi okoli nje, postoji, se skloni in z bliskovito hitrostjo seže z

Kakšne zagovornike ima vlada.

Nezaupljivost do naših vlad je med Slovenci povsem upravičena. Redek je Slovenec, ki bi ne pozdravljaj klica: „Proč od Gradca!“ Ravnotako želi in zahteva vsakdo, ki ne živi brez višjih ciljev in idealov tja v en dan, da se mora vladni sistem spremeniti. V znamenju ne zadovoljnosti pa si ne moremo misliti srečnega in blagonosnega vladanja. Proti volji ljudstva se vlada le še med poldivjaki, a celo isti poskušajo otresti okove.

Deželna vlada v Gradcu prav dobro čuti, da Slovenci nismo in ne moremo biti z njo zadovoljni. Ali pa si kaj prizadeva, ovreči naše dokaze o krivicah, ki nam jih dan na dan prizadeva? Naravnost tega ne stori, ker vidi, da je težko zamorca priti, pač pa poverja ta nevhvaležni posel plačanim in brezplačnim svojim ogleduhom. Toda baš iz tega spoznajo Slovenci, da se gre za nepošteno dokazivanje.

Tak evnuh je tudi ptujski „Štajerc“ alias „giftna krota“. Za naiogo so si izbrali brezvestni nemčurski hujskači okoli tega lističa, da mečejo manj zavednim Slovincem paska v oči pri vsem, kar jim razkrivajo vneta rodoljubi. Glavna naloga jim je, pridobiti zopet zaupanje hirajočim nemškutarskim trgovcem in obrtnikom ter širiti nemčevanje in hlapčevanje med Slovenci.

Nedavno pa so razkrili celi svoj program, ter povedali, da pričakuje „giftna krota“ tudi par zrn iz vladnih jaslí. Zagovarjati so začeli v tem listu — štajarsko deželno vlado. Da, da, tukaj se maja zaupljivost štajarskih Slovincév, zato pa je bilo tudi treba precej zgovornosti. Vendar nikakor ne boste našemu kmetu dokazali, da je njegov blagor v Gradcu, da ima le tam gori prijatelje, ki jočejo krvave solze zanj. Preveč brihtnih strokovnjakov je Slovincu dokazalo po statističnih podatkih, da ima graška gospoda za nas samo grablje, vil pa ne.

Brezvesten mešetar, ki govoriči za svoje žejno grlo, ne more kljuseta bolj hvaliti kakor hvalisa „Štajerc“ deželni odbor v Gradcu.

Sedaj še le vemo slovenske pare, da se graška gospoda uprav žrtvuje za nas, da nam daja mnogo več, nego bi nam smela dajati po primeri naših davkov, da živi deželna vlada pravzaprav od — zgube pri Slovincih. Kdo bi se ne zjokal nad tolikim velikodušjem graških Nemcev in nad — breznačajno lažnjivostjo „giftne krote“.

Slabšega zagovornika bi si deželna vlada pač ne mogla najti, kakor ga je iztaknila v zaničevani „krota“.

Dunajska vlada saj malo premisli o talentu in veljavi onega, komur dá zobati iz vladnih jaslí. Ako pa deželna vlada nabere okoli svojih jaslí še več take golazni, obračali se bomo Slovenci s tem večjim stidom od Gradca.

roko pod skalo. Ko se zopet zravna po koncu, vidim ves začuden, kako drži z desno roko za vrat modrasa nenavadne velikosti. Mož prime na to modrasa z levo roko za vrat, vzame polga goma z desnico iz žepa majhne, a kot britev ostro nabrušene škarje ter odreže strupeni živali oba strupena zoba. Nato naveže kači okoli vratu trak ter jo kakor kakšnega psa pelje po tleh za seboj. Modras se je seveda od začetka obotavljaj ter se je jezno zaletaval možu v noge, a palica, ki jo je ta imel, ga je kmalu pripravila k temu, da je ves pokoren lezel po poti navzdol. Meni kar ni šlo iz glave, kar sem bil ravno videl in poln začudenja pogledal sem zdaj moža, zdaj kačo, katero je mož kot kakega slepca nesel v roki. Moj spremljevalec je zapazil to ter rekel: „Kaj ne, da vam je to nekaj novega. Seveda za me ni to nič kaj posebnega. Vajen sem že temu delu, kakor vi svojim knjigam. K mojemu poslu treba je le jasnih mirnih očij, urne in gibčne roke in pred vsem poguma in vaje.“ Ko sva nazaj šla skoz mojo rojstno vas, gledali so ljudje z debelimi očmi, kako se je modras zvijal ob moževi roki ter na tistem šepetali o posebni, nenaravni moči, o zvezi s hudobnim duhom itd. Mož se ni zmenil za to govoričenje, ampak je šel mirno naprej ter mi, ko sva prišla na njegov dom, rekel: „Ljudem ne vzameš tega, kar si

Udarec za udarcem!

Tako imenuje celjski nemški listič naše brezštevilne neuspehe in globoka narodna žaljenja v zadnjem času. Ne vemo, ali hočejo naši nasprotniki s tem pohvaliti vlado, da dobro zadene, ali osmešiti Slovence, ki mirno držijo, da jih doleti ne le eden udarec, temveč udarci padajo brez konca, brez kraja. Vsekakor je nemško časopisje pustilo lažnjiva svoja natolčevanja, da so zatirani narod na Spodnjem Štajarskem — Nemci. Ne glede na to, da je brezkraina surovost, smešiti onega, ki trpi, nedolžno trpi ter si iz trpljenja pomagati ne more, je celo dobro, da se naše ljudstvo opozarja na krivice tudi od onih, ki sicer lažejo, da smo zavidanja vredni — protežiranci!

Ne bo škodovalo, ako tudi mi ponovimo vrsto krivic, ki so doletele zadnje dni slovenski narod, posebno štajarske Slovence, da se iste ne pozabijo, temveč uvrstijo k že prestanim in onim, ki jih pod avstrijskim sistemom še imamo — pričakovati. Trnje venec še ni dopleten, čaša trpljenja še ni polna. Tako nam prorokujejo celo oni, ki bi morali biti naši tolažniki in — maščevalci. Ravno to je najtrpejše, da nas krivice ne zadenejo nepričakovano, temveč že iste slutimo mesece poprej, da, z gotovostjo se nam prorokujejo od nasprotnikov in „prijateljev“. Mi živimo tedaj vedno kot nekaki delikventje, k trpljenju in smrti obsojeni mučeniki.

Ostanimo le pri onih krivicah, radi katerih nas nasprotniki zasmehujejo. Da bo celjskim županom zopet potrjen Stigar, vključno temu, da je bil kazenski register njegove vesti poln zapostavljenja, zasmehovanja in telesnega trpljenja celjskih Slovincév, o tem so govorili in pisali Nemci s tako sigurnostjo, ki je dala marsikaj misliti. Slovenci smo se uprli pravočasno ter razkrinkali celjskega poglavarja. List so nam valed tega zaplenili, toda baš to je pripomoglo, da so potem interpelacije zvedeli o neredih v Celju najvišje glave na Dunaju. Niso imeli tedaj izgovora, da jim naše želje in pritožbe niso znane. Podali smo dovolj dokazov, na katerih podlagi bi bilo poklicanim činiteljem prav lahko poizvedovati ter si pridobiti tužno sliko o vladanju v Celju. Kaj se je zgodilo? Prav ničesar! Stigerjeva izvolitev se je milostno predložila v najvišje potrjenje.

Nehvaležen ne sme Stiger biti onim, ki so ga izvolili in onim, ki so njegovo izvolitev priporočili v potrjenje. Priliko je našel kmalu, ko je „Celjski Sokol“, naznanil svojo 10letnico. Z vidnim maščevalnim zadoščenjem prepovedala se je vsaka slavnost. Še več, župan Stiger je vključno obstoječi prepovedi dal dne 15. t. m. še po mestu nabiti grožnje o aretiranju vsakomur, ki bi se pokazal v društveni obleki ali narodnem znaku. Celjanom se je s tem „junaškim“ činom bolj prikupil, kakor, da bi jim bil priskrbel na mesto smradljive kanalske, dobro pitno vodo.

enkrat vbijejo v glavo po nobeni ceni. Vsaka reč, ki jo ne morejo zapopasti in h kateri treba večkrat le malo več odločnosti in poguma jim je čudovito in se mora po njihovem mnenju zvrstiti le s paklenako pomočjo.“

Bil sem za tem dogodkom še večkrat pri mojem znanca. Ko sva neke sobote večer šetala po gozdu, ki je mejil ob njegovo kočjo, pravil mi je, da hoče prodati vse svoje domovje ter se z onim denarjem vred, ki ga je imel še v hranilnici, izseliti v Ameriko. Kajti od tam je dobil pismo od nekdanjega šolskega tovariša, ki ima tam malo lekarno in ga vabi naj se preseli tja k njemu. „Knjig ne bodem seboj jemal“, je rekel, „te dobite lahko vi, da boste imeli spomin na me, ker ste edini, ki me je razumel ter ste občevali z menoj, ne da bi se zmenili za to, kaj ljudje govorijo. Jaz grem torej v Ameriko in tudi midva se ne bodeva videla več.“ Bile so to njegove zadnje besede, ki sem jih slišal iz njegovih ust. Nesrečnež je govoril resnico, ko je rekel, da se ne bodeva videla več, a ni slutil, da se mu ne bode njegov namen uresničil.

Prihodnji dan bila je nedelja. Ker je v vasi bila služba božja šele ob desetih, odpravil sem se zgodaj v jutro v bližnji trg k jutranji maši. Ko sem prišel domu, pravili so mi domači, da je moj znanec „Levica“ že ves pijan bil pri meni

Stari praktiki Stigerjevega kalibra pač vedo, kako si je pri fanatičnem ljudstvu zaslužiti najcenejših lavorik. Še potomci zbesnelih celjskih Tevtonov mu bodo peli slavo, ker je zabranil prinesiti našim gostom v Celje nekaj stotakov.

Tudi za to prepoved so vedeli zdavno poprej naši nasprotniki, a naš „prijatelj“ jo je prokopal na Dunaju že o novem letu. Potem je bilo treba udariti enkrat tudi po prostem obrtništvu, da se prikupi par volilcem. Dosegli so Celjani kuriozno naredbo, da smejo v Celju živet le nemškomisleči dimnikarji, in da mora dati Slovenec delo onemu, katerega mu magistrat določi. Nič čudnega ne bo, ako doseže celjski magistrat tudi zakon, ki bo prisilil Slovence, pri katerem krojaču si mora dati delati obleko, pri katerem čevljarju obuvalo itd. Saj to je vrhunec meščanske svobode, da ne smemo niti s svojim denarjem več prosto razpolagati, temveč ga moramo dati zaslužiti onemu, kojega nam pošlje magistrat v hišo. In „svobodomiselní“ nemški junaki proslavljajo ta srednjeveški čin naših oblastev!

Zadnji in najhujši udarci so bila imenovanja pri tukajšnjem okrožnem sodišču in pri višjem državnem pravdníštvu v Gradcu. O teh smo že govorili, a v njih je tolika krivica, da bi bilo vsakega Slovence treba vsak dan na njo spominjati, da ne pozabi tega, kakor je rimskega vladarja moral spominjati stražnik vsako jutro: „Ne pozabi, o Cezar, da si človek!“ Klicati bi bilo Slovincem, posebno odgovornim voditeljem: „Ne pozabite, da ste Slovenci, ne pozabite, da v Gradcu in na Dunaju nočejo vedeti za nas!“

Tudi to krivično imenovanje ni prišlo nenadoma. Izvestni naši možje so čutili usodo že davno ter so baje tudi storili potrebne korake. Le žal, da so verjeli aladkim obljubam, kakor je verjel krokar lisici za par ljubeznjivih hvalisanj in obljub. Šli so pomirjeni domov ter doživeli grozno razočaranje.

Lahkoverneži in nemški obrekovalci so raztrosili vest, da se vlada trudi s koncesijami Slovence ločiti od Čehov. Te koncesije so vse kakor jako čudne. Tako se stori z volom, da krepko potegne: švrkne mu bič po plečih. „Po vsem soditi, ne smatra nas vlada za boljši material. Potrpežljiv narod, kakor so Slovenci, ima tudi potrpežljive in predobrodušne poslance. Vendar se je začelo celo našim poslancem daniti, da Körberjeva igra ni poštena. Če se je celo poslanec Šuklje izrazil: „Bojim se, da se nam vsili boj s Körberjem!“ potem se že smemo nadjati, da bo malo slepega bliskanja, morda celo groma, a treščilo ne bo, tudi ozračje se nad Slovenci ne bo ščistilo.

Celjske in štajarske novice.

(Proslava cesarjeve 70letnice.) Iz vseh krajev Spodnje Štajarske se nam piše, kako sčeno je ljudstvo praznovalo 70letni rojstni dan

ter povpraševal za menoj. Ko so ga nekateri ljudje opomnili, da bi šel rajši v cerkev, kakor da pijan okrog postopa, jim je baje odgovoril, da gre rajši poslušat na razvaline Saneškega gradu sikanje kač, kakor pridigo v cerkev. Ko so mi ljudje to pripovedovali, polotila se me je huda slutnja in neka čudna sila vlekla me je k Saneškim razvalinam. Ves upehan dohitim na grad ter kličem in iščem, ali o groza — ob veliki skali ležal je kačji lovec, ves siv v obraz in na rokah — mrtev. Po njegovem truplu fazile so kače, in sledovi njih strupenih zob poznali so se na več mestih. Brž hitim nazaj v vas ter kličem vkup ljudi, da jim povem grozno novico. „Bog ga je kaznoval za njegove bogokletne besede“, govorili so ljudje in le težko so se dali pregovoriti, da so šli po nesrečneža ter ga odnesli v mrtvašnico.

Komisija, ki je kmalu na to prišla, je konstatovala, da je bil mož nenavadno pijan, ter da ga je v desni roki zgrabil krč morda ravno tedaj, ko je hotel vključno svoji pijanosti uloviti strupenega modrasa. Pogreb bil je zelo žalosten. Med malim številom ljudij, ki so šli za njegovo krsto, bil sem tudi jaz, ki sem spremljal nesrečnega „kačjega lovca“ k zadnjem počitku.

Boljski.

cesarja Franca Jožefa I. Ker bi nam podrobna poročila vzela preveč prostora, naj se zadovoljijo cenjeni dopisniki s splošnim priznanjem, da so Slovenci tudi to pot pokazali, kako ljubijo in kako so udani svojemu cesarju, dasi jih oblasti bijejo od vseh strani.

(„Celjska mafia“) vsekako hoče postati tudi letos slavna. Ker ji oblasti ne privoščijo prilike, da bi razgrajala pri belem dnevu in psala ter obmetavala mirne slovenske goste po mestnih ulicah ter obhajala svoje orgije, našla je sedaj drug način za uprizorjanje škandalov. Lotila se je zopet pobijanja okenj takih stanovanj, koder prebivajo Slovenci. Zdi se pa vendar, da se v mestu za take pogumne čine tudi v najčrnejši noči ne čuti dovolj varna ta predzna sodrga, nego si je zbrala svoj terén v postranskih ulicah, kjer prebivalci niso tako srečni, da bi videli patrolirati leto in dan kakega „pohvaljenih“ mestnih stražnikov. V eni teh postranskih ulic stanuje med drugimi star naš pristaš, ki pa je po službenem potovanju skoraj vedno odsoten in le za par dni v mesecu doma. Mož je tako miren in redko kedaj videti, da bi človek skoraj pozabil nanj. In glejte! Na stanovanje tega službeno odsotnega Slovenca, kateri ima tudi rodbino daleč nekje na letovišču, spravila se je pretečeno nedeljo, kakor povejo sostanovanci, ob kakih treh po polnoči znamenita celjska ponočna elita v osebah najodurnejših barab, ne ve se, ali pod gotovo asistenco, ali brez iste, tu zmagovito pobila okna, potem pa po doseženi zmagi pogumno odnesle pete urnih krač, liki zajec, kojemu je pes za petami. Poskrbelo se je, da se bode te ponočne ščurke zalezovalo, kar bode tem laglje mogoče, ker imamo na razpolaganje prav zanimivih podatkov. Mogoče se celo posreči zajeti listo, po kateri se naj ob nedeljah po noči pobijajo šipe na stanovanjih Slovencev. Vsekakor se nudi „vestni“ mestni policiji lepa prilika zasačiti krivce — če to sme, ali pa briljirati, kakor navadno pri takih prilikah z svojo odsotnostjo ter si pridobiti „zasluženo“ nagrado; spoštovano državno pravdnistvo pa čaka prijetna zabava, poslušati celjsko mafijo, kako zna zavijati, lagati in — pika.

(Kako zasmehujejo slovenskega kmeta v nemških prodajalnah v Celju.) Rodoljub iz Savinjske doline nam poroča, da se je zgodil v njegovi navzočnosti v tukajšnji Stigerjevi prodajalni ta-le pobalinski dogodek. Nekega čitanja nevedčega kmetiča vpraša komij v Stigerjevi prodajalni, ali že vé, da pride sv. oče papež v Gradec. Ponudi mu „giftno krito“ — „Štajerca“, naj ga vzame, bodo mu že doma čitali, da je res tako. Na ta neumni način hočejo agitatorji po nemških trgovinah vsiliti „Štajerca“, da ga naši ljudje bero, ker ga sicer vsakdo nerazreza nega nese v domačo — „kanclijo“. Kmetje, da vas ne bodo nemški fantalini, zasmehovali, hodite v poštene slovenske trgovine.

(Izžrebani porotniki.) Za letošnje tretje zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču so izžrebani za glavne porotnike naslednji gg.: Hugo Raber, dimnikar v Rogatcu; Anton Kapla, hišni posestnik v Celju; Franc Birtič, tvorničar v Ojstriči; Franc Sparovitz, posestnik v Oplotnici; Ivan Rak, veleposestnik v Velenju; Silv. Fohn, gimnazijski profesor v Celju; Henrik Höfler, lesni trgovec v Brežicah; Filip Gaude, pek v Šoštanj; Ljudovik baron Wittenbach, graščak pri Sv. Jeronimu; Jurij Petelinšek, posestnik v Gor. Slemenih; Franc Virant, posestnik v Brežicah; Feliks Hofbauer, pek v Celju; Miha Bikošek, posestnik v Gradišču; dr. Janez Stepischnegg, odvetnik v Celju; Vinc. Viertl, tovarnar v Slov. Gradcu; Franc Kartin, trgovec v Št. Jurju ob juž. žel.; Matevž Skaza, trgovec v Topolšici; Ivan Čas, gostilničar v Straži; J. Michelitsch, poslovodja v Celju; dr. Janez Riehl, zdravnik in posestnik v Celju; baron Alfons Moskon, graščak v Pišecah; Hans Zottl, trgovec v Konjicah; Ivan Lipold, gostilničar v Mozirju; Mih. Tischler, trgovec v Velenju; dr. Maks Klesewetter, odvetnik v Slov. Gradcu; Valentin Tischler, posestnik pri Sv. Martinu; Jos. Krajnc, veleposestnik v Gornjem gradu; Martin Kasch, sedlar v Vojniku; Fr. Varlec, trgovec v Brežicah; Anton Vengušt, posestnik v Ljubčnem; Lovro Potočnik, deželni uradnik na Slatini; Franc Prislán, posestnik v Gor. gradu;

Franz Nidorfer, posestnik mlinov v Vrbju; Alojz Walland, trgovec v Oplotnici; Jos. Delakorda, trgovec pri Sv. Janžu na Vinigori in Andrej Sutter, hišni posestnik v Konjicah. Nadomestni porotniki so gg.: Anton Fazarinc, posestnik v Ostrožnem; J. Liesskounig, gimn. ravnatelj v Celju; Samuel Bayer, mesar v Celju; dr. Jos. Kowatschitsch, odvetnik v Celju; Franc Čepi, posestnik v Škofji vasi; Jos. Krell, magistratni kancelist v Celju; Karol Koštomaj, gostilničar v Štoreh; Janez Kožuh, posestnik v Škofji vasi in Peter Končnik, šolski svetnik in ravnatelj v Celju.

(Solske sestre v Mariboru.) V sredo je bilo slovesno preoblečenih v Mariboru 13 kandidatij. Njihova imena so: Cecilija Šotar (sestra Romana) iz Laškega; Alojzija Zega (sestra Cornelia) iz Št. Mihelja na Dolenjskem; Franciška Bratanič (sestra Virgila) iz Rogatca; Ana Erzar (sestra Aleksija) iz Ljubljane; Roza Dečman (sestra Emilija) iz Vojnika; Marija Hafner (sestra Gregorija) iz Škofje Loke; Franciška Zavernik (sestra Kunigunda) od Sv. Margarete na Pesnici; Antonija Seražin (sestra Macaria) iz Tomaja; Ana Jelen (sestra Salezja) iz Celja; Ivana Ferlan (sestra Evstahija) iz Sv. Trojice v Slov. goricah; Ema Pirnat (sestra Eleonora) iz Ljubljane; Gabrijela May (sestra Norberta) iz Slatine pri Rogatcu; Jerica Erjavec (sestra Hijacinta) iz Podplate na Štajarskem.

(Poveljnikom kadetne šole v Strassu) je imenovan podpolkovnik 66. pešpolka Rikard pl. Gussek.

(Na trirazredni ljudski šoli v Teharju) III. plačilni razred, je do 20. sept. t. l. razpisana učiteljska služba. Teharje je jako lep kraj, leži 30. minut zunaj Celja, samo 15 minut od železniške postaje v Štoreh in tik okrajne ceste Celje-Blagovna-Št. Jur. Po dogovoru da občina prosto stanovanje. Moški prosilci imajo prednost.

(Šentpeterska požarna bramba) z „deutsch komando“ vrlo napreduje. Vaje ima redno vsako nedeljo. Kakor pa že obče znano so poleg večinoma sami izborni grigasilci. Ker pa na nas Bog in sv. Florjan čuvata zvesto požarov ni veliko prilike za „gratia“ pijačo. Iz te neprilike jih je vendar rešila letošnja suša. Šli so namreč in nekemu kmetu obrizgali njivo hmelja. Zaslužili so 10 avtilih kron in s temi so si še tisti večer splaknili svoja suha grla. Navadno pa si po vsaki vaji iščejo „Zahlustigerjev“ za grlo, torej zbirališče samo radi pijače.

(Mlekarska zadruga v Št. Jurju ob Taboru.) Naša mlekarska zadruga se je dobro povzdignila. Vsak mesec ima več zadržnikov, zdaj jih je 76. Tudi mleka se slednji dan več prinaša v mlekarino. V ponedeljek 20. avgusta t. l. so ga prinesli zadržniki 509 litrov. Iz mleka se izdeluje surovo maslo in sir. Sir se dela več vrst in sicer masten sir, sir iz posnetega mleka in dve vrsti v malih kosih. Surovo maslo se zdaj lahko razpečava. Sir se bo tudi polagoma začel razpošiljati. Opozarjamo vrle goste, ki prihajajo v Št. Jurij, da si blagovole naročiti v naših gostilnah izdelkov domače mlekarske zadruge. Tudi druge rojake po Štajarskem vljudo opozarjamo na izdelke naše zadruge. Kdor je prijatelj kmeta, naj podpira njegove naprave! — Kmetem ljudstvu se s takimi zadrugami veliko pomaga. Pri naši zadrugi dobijo kmetje mesečno po 30 do 50 in celo 60 K. To je veliko za kmeta, zlasti dandanes, ker se takó težko denar dobí. Zato so pa ljudje tudi hvaležni ustanoviteljem zadruge, zlasti požrtvovalnemu Jerneju Radišek iz Kaplje in Val. Južna na Taboru. Na zadnjem občnem zboru je bil za ravnatelja izvoljen Alojzij Lesjak iz Pondruja. Tudi g. Kač in g. Jelovšek imata velike zasluge za našo zadrugo. Bodi tu njima hvala izrečena!

(Velenje.) Dne 2. septembra t. l. ob 3. uri popoldne bode v Škalah pri Velenju slavnostno odkritje spominske plošče dr. Josipu Krajncu, pravniku, pisatelju in vsenčlilščnemu profesorju; vzdali so mu ploščo njegovi rojaki v stolp škalske cerkve o priliki 25letnice njegove smrti. Slavnostni govornik je g. dr. J. Karlovšek iz Celja. — Ob ednem se vrši na sejmišču pri cerkvi veselica, pri kateri bodo iz posebne prijaznosti do lovali „Celjski Sokol“, „Celjsko pevsko društvo“, celjska narodna godba in pevci Šaleške doline. Upati je mnogobrojne udeležbe, zakaj zanimanje

med narodnimi celjskimi društvi je veliko. Posebno se opozarjajo Šaleščani na ta slavnostni dan, da pridejo v velikem številu na omenjeni prostor in pokažejo s svojo navzočnostjo, kako vedo ceniti svoje rojake. Na veselo svidenje kliče vsem pripravljalni odbor.

Zaplenjeno!

(Čitalnica v Slovenski Bistrici) priredi s sodelovanjem slovenje bistriškega pevskega in tamburaškega društva in celjske narodne godbe v nedeljo, dne 26. avgusta 1900 popoldne ob 4. uri „Slomšekovo slovnost“ s sledečim sporedom: 1. Pozdrav gostov. 2. „Avstrija moja“, moški zbor A. Nedved. 3. „V sladkoj sanj“, tamburaški zbor Brož. 4. Slavnostni govor preč. g. M. Lendovskega. 5. „Jadransko morje“, moški zbor A. Hajdrih. II. „Svoji k svojim“. Prizori iz kmečkega življenja. III. 1. „Napred“, koračnica, tamburaški zbor Brož. 2. „Sijaj solčice“ po narodnem napevu Ferjančič. 3. „Venec slovenskih pesmij“, tamburaški zbor Polanec. 4. „Zvečer“, moški zbor Volarič. 5. „Sokolska koračnica“ tamburaški zbor Knobloch. IV. „Krojač Fips“ ali nevarni sosed. Burka v enem dejanju. Med posameznimi točkami svira celjska narodna godba. Vstopnina 20 kr.

(Iz Slovenske Bistrice.) Znana oseba zapela je v nekem nemškonskacijonalnem listu mogočen slavospev na gospoda B. Dvomimo, če boste g. B. debelemu pisacu hvaležni za njegov trud; kajti slabše vas ni mogel priporočiti, kakor da je izpovedal, „da je Pitschl vaš prijatelj“. Komu v Bistrici ni znan „slavni“ Pitschl? In ta Pitschl je vaš prijatelj! „Povej mi s kom občuješ, in povem ti, kdo da si.“ Malo časa še potrpite g. B. Pride čas, ko bomo javno prali Vašo umazano perilo. „Kdor ima maslo na glavi, naj ne gre na soince.“ Da ste nam do takrat zdravi!

(Sv. Duh v Ločah.) Prišla mi je „Štajerca“ št. 4. slučajno v roke. Ondi se omenja, da sem neko nedeljo pridigoval, da vsi, ki „Štajerca“ berejo ali razširjajo, bojo na njihovo zadnjo uro „ferdamani“. Kdor dokaže, da sem jaz besedo „Štajerca“ rabil, ali pa besede „bojo na njih zadnjo uro ferdamani“, mu naštejem koj 100 kron darila. Danes pa rečem naravnost, kdor protinardne protikatoliške časnike bere, kakor je „Štajerc“, ni pošten kmet, ne pošten učitelj, ne pošten duhovnik. Ne morem pa verjeti, kar „Štajerc“ omenja, da bi ptujski mil. g. prošt, kot odlični duhoven bil naročen na list, ki blati slovenski narod, vero in katoliške vrle duhovnike. Ako pa kateri duhovnik bere protinardne in protikatoliške časnike, kakor je ravno „Štajerc“, rečem brez ovinkov, da taki duhovnik ni duhovnik v katoliškem in narodnem duhu; on je izdajalec vere in naroda. Ako pa „Štajerc“ pravi, da on proti cerkvi in duhovskemu stanu prav nič nima, ampak v interesu cerkve in občin napako zavrača, to zamore le tisti verovati, ki je na glavo padel. V Ločah pa ne bomo kupovali pri tistih mesarjih, pekih in trgovcih, ki „Štajerca“ razširjajo in ga kmetom ponujajo. Naroden in veren kmet, varuj se volka v ovčjem oblačilu!

Anton Lednik, župnik v Ločah.

(„Kmetijsko bralno društvo na Hajdini pri Ptuj“) priredi v nedeljo 9. septembra t. l. na Gregorečevem vrtu tik cerkve takoj po večernicah veselico z govori, s petjem in z deklaracijami v čast stoletnice našega dičnega narodnega buditelja, Antona Martina Slomškega. Slavnostni govor govori č. g. prof. dr. A. Medved iz Maribora. Cenjeni domačini, kakor tudi okoličani, pridite ta dan v obilnem številu, ter pokažite svetu, da znate ceniti moža, ki si je pridobil za slovenski narod toliko zaslug. Na veselo svidenje!

(Iz Ljutomer.) Slomšekova slavnost, ki se bode vršila na Male maše dan v Ljutomeru, obeta biti skoro velikanska. Na vsak način pričakovati je ob lepem vremenu posebno velike udeležbe. Pa tudi za to je skrbjeno, da se bode, če bi bilo slabo vreme, cel koncertni program

in govor izvršil, ker je za ta slučaj pripravljena velika telovadnica Franc Jožefove šole. Slavnost se vrši v krasnem Seršenovem logu prav tik trga samega, pod veličastnimi hrasti, ki so gledali dne 29. avgusta 1869 veliko in navdušeno slovensko množico na prvem slovenskem taboru. Prebivalstvo murskega polja in nanj naslonjenih ljutomerskih gorci je uprav hrepelo udeležiti se večje Slomšekove slavnosti. Saj se njegova pesem razlega še danes ob vsaki priliki med narodom na gostovanju in pri primici, pri delu na polju, v goricah, na krstikah, na godovno in ob vsaki slovesni priložnosti. Na veliko slavnost na Ponikvi naše ljudstvo ni moglo trumoma priti. Predaleč je! Do Spielfelda voziti se mora po nerodno zgrajeni železnici kar 4 ure; do Ormoža, kjer imaš veliko progo, prideš sicer v 2 urah ali od tam je tudi še daleč. Zato pa se bode narod doma tem raje udeležil. Na slavnost prišla bodejo tudi vsa po celem Južnem Štajarju znana naša gasilna društva z „Zvezino“ zastavo; pričakujemo tudi svetinjske veterance in strelsko gardo iz Veržaja. Tako upamo, da se bode v resnici slovenski narod iz Murskega polja radoval ob krasni slovenski pesmi, navdušenem rodoljubnem govoru ter občudoval divno telovadbo slovenskih „Sokolov“. Na svidenje torej!

(Slomšekova slavnost) priredi bralno in pevska društvo „Maribor“ v nedeljo, dne 16. kmovca 1900 popoldne na vrtu „Narod doma“ v Mariboru z mnogovrstnim sporedom, ki se približuje priobči. Domači in okoličani pridite v obilnem številu! Vstopnina za osebo 40 vinarjev.

(Dinastični sloji v Gradcu) so priredili na cesarjev 70letni rojstni dan impozantno slavnost z vojaško godbo. Radikalni nemškonsocialni kričarji so se jeze tresli ter na vse načine skušali preprečiti udanostno slavnost. Nič jim ni pomagalo, nad 5000 vernih mož in žena je proslavilo svojega cesarja.

Šola in dom.

(Slomšek v spomin o 100letnici njegovega rojstva spisal slovenski učitelj.)
(Dalje.)

Prešinjen po sveti navdušenosti za narodovo izobrazbo je sklenil Slomšek ustanoviti društvo „Matica Slovensko“ za izdavanje dobrih poučnih in zabavnih knjig. Ker pa takratna ilirska vlada ni potrdila predloženih pravil je začel izdavati „Drobtinice“, katere je v 15 letnikih poklonil učiteljem, učencem, starišem in otrokom v pouku in zabavo. V „Drobtinicah“ je posvetil veliko skrb šoli. V njih je vse polno mičnih pedagoških člankov, naj naštejemo samo nekatere:

„Malopridna deca, krvavi bič slabih staršev.“ — „Zdaj se le vemo kaj šola velja.“ — „Skrbna mati v soboto zvečer.“ — „Petnajst naglavnih grehov pri otroški reji.“ — „Sedem prošanj ma teram in očetom.“ — „Šiba novo mašo poje.“ — „Živa šola za domovino.“ — „Šiba za otroke žlahtna reč.“ — „Deca na paši brez pastirja.“ — „V šoli se uči, kako se staramo.“ — „Šola napuha.“ — „Spoštuj očeta in mater.“ — „Žganje in duhan“ in mnogo, mnogo drugih. Beri „Drobtinice“ kjer hočeš, povsod ti veje nasproti sveža Slomškova skrb za šolo in za slovenski dom.

Slomšek je vzbujal v narodu smisel za šolo in je poučeval ljudstvo v versko-nravno narodnem dubu; zato je rekel:

„Dve reči sta Slovencem potrebni, kakor oči v glavi, vera katoliška in beseda materna.“

Pred petdesetimi leti je bilo po Slovenskem le malo šol in še te so bile nemške. Ko je leta 1848 v splošni prenosni šolstva izišel vladin ukaz, da mora biti v ljudski šoli materni jezik učencev ob ednem njih učni jezik, tedaj je vlada iskala moža, ki bi Slovencem spisal slovenskih šolskih knjig. Našla ga je v častitljivi osebi vladike Slomškega. S tedanjim ministrom Thunom je Slomšek dopisoval štiri leta v zadevi slovenskih šolskih knjig. Slomšek je osnoval vse šolske knjige; veliko jih je spisal sam, druge pa je dal pisati po najboljših učiteljih.

Izdal je sledeče šolske knjige:

1. „Mali Blaže v prvi šoli.“ — 2. „Nemška slovnica za slovenske šole.“ — 3. „Mali katekizem za prvošolce.“ — 4. „Abecednik za slovensko-nemške šole.“ — 5. „Malo berilo za slo-

vensko-nemške šole.“ — 6. „Veliko berilo za slovensko-nemške šole.“ — 7. „Abecednik za slovenske šole.“ — 8. „Malo berilo za prvošolce.“ — 9. „Veliko berilo in Pogovorilo.“ — 10. „Ponovilo potrebnih nauk za nedeljske šole na kmetih.“

Poslušajte dragi Slovenci, kako je Slomšek ljubil svojo slovensko domovino in kako nas uči njo ljubiti. Mehko in nežno pravi njegov opis v „Velikem berilu“ kaj nam je slovenska domovina:

„Prva tvoja domovina, dragi prijatelj, je ljuba materna dežela, kjer je tvoja zibelka stala, kjer si kot date prve cvetice trgal in mladenič metulje prvokrat lovil. Tudi ptičica pozna svoje gnezdo, kako bi človek pozabil svoj rojstni kraj! Sleherni holmec nas spominja veselih mladih dni, vsak studenec nam pripoveduje o srečnih časih preteklih mladosti. Zeleni travniki in pisane ledinice nam ša kažejo kako veselo je bilo svoje dni naše življenje. Kdo bi svoji ljubi do movini za vse to hvalé ne dajal? Kdo a hvalež nim srcem za svojo domovino hvaležno ne skrbel? Pomagaj svojemu kraju, v katerem si doma, kakorkoli moreš, da bode lepše in lepše prebivališče prave sreče in zadovoljnosti. Ne sramuj se svojega ljudstva, ki je tvojega naroda in ne zabi svojega jezika, katerega so te tvoja ljuba mati naučila! Materna beseda je živo znamenje matrne ljubezni, kdor to znamenje zatajuje, matere vreden ni, itd!“

Koliko moč imajo Slomškovi spisi, vsaj na mene so vplivali z vso silo. Ko sem se dal vpisati v učiteljske v Ljubljani, me takratni ravnatelj Hrovath skoro ni hotel sprejeti, resno me je vprašal, zakaj ne vstopim v mariborsko učiteljske, odkoder bi lahko pogostejše starše obiskoval, a oni me nadzorovali; odkritosrčno in odločno sem mu odgovoril: „Prišel sem v Ljubljano, da se polovico predmetov naučim v slovenskem jeziku, v katerem bodem mladino poučevali.“ Takrat je bilo namreč ljubljansko učiteljske že na pol slovensko, mariborsko pa, kakor še zdaj, nemško. Mož je bil nemškutar, navzlic ti moji izjavi me je pohvalil in me vprašal, kaj me je napotilo postati učitelj. Povedal sem mu, da so mi ponajveč Slomškovi spisi omilili učiteljski poklic, kar me je v njegovih očeh povzdignilo. Sprejel me je in skrbel za me.

Prešinjen s Slomškovim duhom in ljubeznijo do slovenskega jezika sem se na ljubljanskem učiteljskem oklenil svojih tovarišev, v par mesecih smo imeli že svoj dijaški pevski zbor, nabirali smo med seboj zneske za svojo knjižnico, imeli smo pisateljski klub, v katerem smo se med seboj vadili v pisateljstvu in govorništvu, saj pravi Slomšek: „Hočeš vti govornik svojemu rodu biti, vadi se materinskega jezika, naj ti bodo dragi mili glasovi tvoje matere Slave. Kdor slovenščino ljubi, jo čedi in lika pri sebi in pri drugih, ta govori, kakor bi rožice sadil.“ „Ne rabi po nemškutarsko tujih nepotrebnih besed, pa tudi previsoko v novokovani slovenščini ne letaj.“ Iz Prage smo dobivali od g. J. V. Legota čeških knjig, da smo se učili češčine. Ravnatelj Hrovathu to ni bilo všeč, svaril me je ter mi celó žugal odtegniti svojo podporo in naklonjenost, a ker smo bili najbolj marljivi dijaki, ni nikoli nič resnega proti nam ukrenil.

Še celo kitica:

Ponemčiti duša meni se ne dá,
Za narod svoj jaz hočem tu živeti,
Izvé naj celi svet in zemlja vsa,
Da jezik moj pred vsemi — mi je svet!“

katero sem si bil napisal na nemško slovnico in mi je knjigo zaradi tega z drugo zamenjal, me ni spravila v resno zamero pri njem.

Med ljubljanskimi dijaki gimnazijci, učiteljskimi in realci je do takrat vladalo nemalo nasprotje, drug drugemu so se izogibali.

Napojen z zavestjo in s Slomškovimi nauki, da naj vsi stanovi složno sodelujejo na narodovi izgoji, sem bil prepričan, da je treba ti slogi položiti temelj že med dijaštvom; toda prepričanje je prazno, če ostane brez djanja. Od prepričanja do djanja je le eden korak.

Poizvedevši, kje se najbolj vplivni dijaki gimnazijci shajajo, pridem nekega dne kar na svojo roko med nje s sledečim nagovorom:

Tovariši dijaki!

Vi pohajate gimnazijo, da postanete kot bodoči profesorji, duhovniki, odvetniki, zdravniki itd. prosvetljeni delavci slovenskega naroda, mi

učiteljskiki pa tudi prosvetljeni njegovi delavci, kot pionirji kulture. Vsem je torej dan isti cilj, namreč z delom za narod! Mi vsi smo sinovi slovenske matere, smo torej ednega in istega rodu, bratje smo in zasledujemo eden in isti velik cilj. Iz naroda smo nastali in delati bomo za narod! Proč torej z dosedanjim mržnjo, ki je delila gimnazijca od učiteljskiki in realci! Danes prihajam k vam v Slomškovem duhu, kot odposlanec učiteljskiki s prošnjo, združite se z nami za skupno narodno delo, pristopimo k „Glasbeni Matici“, da ustanovimo pri tem zavodu pevski zbor ter vam kličem Slomškov moto:

„Lepo petje, lepo srce!“

„Peti je Slovencem raj!“

„Dajte mu le pesmi kaj!“

in

„S petjem k arcu, s srcem k domovini!“

ter končam z geslom velikega jugoslovanskega pesnika Stanka Vraza. „Iz naroda za narod!“

Vsi so z navdušenostjo obljubili pristopiti in so se mi podpisali v nalašč pripravljeno pölo.

Na to sem povabil več učiteljskiki v svojo stanovanje, kjer sem jih vabil na podobni način k pristopu, ednako sem ravnal z realci. Pöla, na katero sem srečno spravil najvplivnejše dijake vseh treh zavodov, je krožila med vsemi ljubljanskimi dijaški-pevci ter je dospela končno k „Glasbeni Matici“, ki je sklicala v to svrhu nemudoma odborovo sejo. Nekoliko dni pozneje nas je bilo že 60 dijakov-pevcev zbranih v učni sobi „Glasbene Matice“, kjer nas je njen takratni predsednik, deželni knjigovodja g. Ravnihar navdušeno pozdravil in nam naznanil z veseljem odborov sklep, da nas „Glasbena Matica“ rada sprejme v brezplačni pouk v petju in da torej „Matica“ ustanavlja z našim vstopom posebni velik pevski moški zbor. Leto pozneje pritegnili smo k zboru še kandidatkinje učiteljske, tako je dobila „Glasbena Matica“ k moškemu pevskemu zboru tudi ženski in mešani pevski zbor.

Med takratnimi gimnazijci pevci je treba omeniti sedanjega odličnega učitelja „Glasbene Matice“ in intendanta slov. ljubljanskega gledališča g. Mateja Hubada, ki je s svojim uzornim mešanim pevskim zborom po potresni ljubljanski katastrofi na Dunaju pridobil s slovensko pesmijo mnogo slave in srca Dunajčanov.

V koliki alasti blaženih čutov je plavalo takrat moje srce, ko sem služeč za učitelja na štajarskih hribih, čital zmago slovenske pesmi na Dunaju, to vem le jaz. Povedal še nisem nikomur in tudi ne bodem nikoli, da sem jaz po Slomškovim intenciji ustvaril med dijaštvom slogo, a „Glasbeni Matici“ dal povoda ustanoviti pevski zbor, ki je dandanes največji in na vrhuncu umetnosti na Slovenskem. Saj je ime osebe le postranska stvar, glavna reč je in ostane delo. V delu je blagor!

Drobno goršično zrno vrženo v Slomškove duhu v rodovitno slovensko zemljo, je zrastle v močno drevo, v čegar krošnji odmeva po slovenskih livadah slovenske pesem, katero je Slomšek toliko ljubil, da je rekel: „Teža let me k zemlji vleče, glava se beli od skrbi, pa me še vselej glas nekdanjih pesmi omladi; sladki glasovi mladih dni!“

Slomšek je bil pesnik in pevec ob ednem. Zložil je mnogo pesnij, ki se dandanes povsod pojó in so torej postala prava narodova lastnina. Kdo ne pozna njegove „Preljubo veselje, o j kje si doma?“ — „Mati pri zibelci.“ — „Glejte že solnce zahaja“, — „Predica“, — „Anica in piščeta“, — „Angelj varuh“, — „Mi smo štirji vsi pastirji“, — „En hribček bom kupil“, — „Slovene Slovenca vabi“ in mnogo drugih verskih in posvetnih, zložil jim je tudi napeve ter je tudi sam rad popeval. Rekel je: „Lepa pesem polepša življenje; poslajša veselje, pa tudi polajša trpljenje. Vesela pesem ovedri žalostno srce, mila pesem shladi njegove rane. Lepa pesem je božji dar.“ Izdal je tudi v posebni knjižici: „Pesme po Koroškem in Štajarskem znane.“ V vsakem letniku njegovih „Drobtinic“ je zbrano precej pesmic pod imenom „Slovenska Grlica“.

V Slomšku se je razodevala stara resnica: „Kjer ljudje radi lepo pojó, tamkaj je dobro biti; med hudobnimi ljudmi lepih pesmi ni.“ V pesmi se razodeva narodovo srce.“

Slomšek je priporočal svojim bogoslovcem naj v šoli tudi petje gojijo; on je petju v šoli pripisoval važen vzgojevalen pomen. Mnogo njegovih pesmi se razlega dandanes v šoli in doma. Posebna dolžnost slehernega slovenskega učitelja je gojiti v šoli narodno pesem. Slovenska himna „Kje dom je moj“ naj postane narodova lastnina, ona se naj poje stojé in odkrite glave pri vseh slavnostih.

Slomšek pa ni skrbel samo za šolo, temveč tudi za dom, vedel je dobro, da morajo tudi odrasli brati in nadaljevati, kar se je v šoli začelo. Ustanovil je družbo sv. Mohorja, ki je do letos razposlala med Slovence sedem milijonov knjig, ki spada med največje družbe v Evropi, in je pokraj šole za razvoj narodne zavesti največjega pomena. Družba sv. Mohorja je največje kulturno delo Slomškovo.

O Slomšku se je že mnogo pisalo in to kar tu popisujem je le majhen popis njegovega blagoslovljenega delovanja. Koliko dragocenih besedov je razsejanih po njegovih brezštevlnih spisih, listih, rokopisih in časnikih njegovega časa!

Veliko je storil Slomšek za duhovnike, učitelje, za šolo in dom, za avoj ljubljani slovenski narod, za katerega je moral tudi veliko trpeti od mariborskih in drugih Nemcev, da celó od krivične dunajske vlade, osobito ko je odstopil pravični Thun. Podtikali so mu celo panslavizem ter ga na tihem policijsko nadzorovali, a to ni strašilo velikega njegovega duha, delal je dalje neumorno za svoj ljubi narod.

(Konec prihodnjik.)

Druge slovenske novice.

(Shod kranjskih gasilnih društev) se vrši v nedeljo, dne 2. septembra t. l. v „Mestnem domu“ v Ljubljani. Predlagalo se bo o ustanovitvi podporne bolniške blagajne ter se volil odbor.

(Električna železnica v Ljubljani) izroči se baje še letos prometu. Za sedaj se napravijo te-le proge: južna železnica-dolenjski kolodvor, mestni trg-klavnica, Ambrožev trg-vojaška bolnišnica in sv. Jakoba trg-Emonska-Rimska Blei-weisova Dunajska cesta.

(Šola za gluhotoneme v Ljubljani) se otvori letos v oktobru. Za sedaj se otvori prvi razred, ki pa se polagoma razširi v osem letnikov. Pouk bo slovenski.

(Dva samomora v Ljubljani eden dan.) Dne 21. t. m. se je ustrelil pri svojem bratu vpokojeni topničarski nadporočnik iz Zagreba Stanislav Lukan. Bil je že v blaznici v Stenjevcu pri Zagrebu ter na Studencu pri Ljubljani. — Isti dan se je ustrelil v Ljubljani tudi vrtnar Maks Rabel, doma iz Halle na Nemškem.

(Gospodinjstva šola) c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani pod vodstvom čč. sester redovnic prične nov tečaj 1. oktobra t. l. Pouk, ki je slovenski, traja 1 leto. Gojenke stanujejo v zavodu ter je njih število omejeno na 12. Pouk zavzema vse stroke gospodinjstva: kuhanje, šivanje, pranje, likanje, dela v hlevu in na vrtu, mlekarstvo itd., vrhutega pa tiste šolske predmete, ki so potrebni za popolno izobrazbo gospodinj na kmetih. V šolo se sprejemajo vsaj 16 let stara dekleta, ki plačujejo po 14 gl. na mesec za hrano, stanovanje in vse drugo potrebno. Podrobni pogoji se izvedo pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, kateri je tudi prošnje za sprejem v šolo poslati do 15. septembra.

(Državna podpora.) Za uravnavo Ljubljane med Vevčami in Kašljem je dovolila država 1500 kron podpore.

(Premovanja konj) se bodo na Kranjskem vršilo: Dne 1. septembra v Boh. Bistrici, 3. septembra v Lescah, 4. septembra v Kranju, 5. septembra v Kamniku, 6. septembra na Vrhniki, 7. septembra v Ribnici, 15. septembra v Trebnjem, 17. septembra v Št. Jerneju.

(Požar.) Na selu pri Ljubljani so zgorela dne 20. t. m. štiri poslopja posestnikoma Godcu in Ahčinu. Da ni prihitelo vojaštvo bližnje žrebčarije in sanitetnega oddelka, nastala bi bila še večja nesreča. Zažgal je baje nek potepuh iz maščevanja.

(Mrtvega so našli) dne 21. t. m. v nekem jarku pri Fužinah ondotnega delavca Jerneja

Zakovška. Sumljiv uboja je njegov lastni sin, ki biva pri vojaških vajah v Ljubljani.

(Naroden dobrotnik.) Veletržec g. Vinko Majdič v Kranju, je podaril ob priliki cesarjevega 70letnega cesarjevega rojstnega dne 500 K za mestne reveže, 500 K pa za ondotno dijaško kuhinjo.

(Prešernov grob v Kranju) je obiskalo mnogo Čehov, ki so položili na grob vence s trobojnicami.

(Umrl je) na Bledu matoruski odvetnik, g. Lucijan Ivanovič Humeckij iz Sombora v Galiciji. Pokojnik se je zelo zanimal za napredek Slovencev ter se tudi udeležil zadnje Slomškove slavnosti na Ponikvi.

(Trojčke je rodila) dne 18. t. m. na Savi pri Jesenicah delavčeva žena Reza Alijančič. Mati je po porodu umrla, otroci pa so krepki in zdravi. Pred 14 meseci je rodila dvojčka.

(Nova cerkev v Šmartnem pri Litiji) preiskala je v to pozvana vladna komisija strokovnjakov dne 8. avgusta t. l. Našla je cerkev in zvonika tudi levega v dobrem stanju ter ni našla nikjer kake razpoke ali poškodbe in ne najmanjše nevarnosti. Vladni inženir ni odredil najmanjše spremembe ali popravila.

(Izlet na Kum) prirede Zagorčani v soboto dne 25. t. m. od postaje Zagorje ob Savi ter vabijo k udeležbi vse slovenske planinarje.

(Požar.) V Mokronogu je uničil dne 19. t. m. požar dve gospodarski poslopji.

(V Postojni) se razširi električna naprava tako, da bo elektrika ravsvetljevala vso jamo, vrhutega pa še trg ter bo gonila motorje pri vodovodu.

(Koliko stane žalovanje v Trstu?) Tržaški magistrat je dal za žalovanje po italijanskem kralju 40.000 kron. Valed tega niso mogli nič žrtvovati za 70letnico avstrijskega cesarja. Izostal je vsakoletni obhod, a tudi javne veselice se niso priredile. Vkljub temu v Trstu ni — irredente!

(Potrjen zakon.) Cesar je potrdil zakon goriškega deželnega zbora, valed katerega se razdeli občina Dornberg v dve samostojni občini Dornberg in Prvačina.

(Osebnost.) Deželnosodni svetnik in vodja okrajnega sodišča v Kanalu gosp. Matija Rutar, je premeščen k okrožnemu sodišču v Gorico.

(V goriški gluhotonemnici) je bilo v pretečenem šolskem letu 84 dečkov in 46 deklic.

(Nova nakana istrskega deželnega odbora.) Istrski deželni odbor je sprejel zakonski načrt istrskega deželnega zbora za ureditev razmerja občinskih tajnikov. Zakon je sam na sebi plemenit in potreben, kakršnega bi tudi na Štajarskem živo potrebovali, ko bi italijanski lisjaki pri tem ne imeli svoje agitatorske namene. Ta zakonski načrt določuje: 1. Urediti razmerje občinskih uradnikov za slučaj starosti (penzija); 2. bodo oni kot uradniki neodvisni od spremembe v osebi župana ali občinskega zastopa; 3. nastavljeni se smejo le sposobni uradniki, katere bo deželni odbor po prenehanju izpitu sam potrjeval. V tej zadnji točki tiči laška nakana. Slovenske in hrvaške tajnike ne bo nikoli deželni odbor proglasil sposobnim, temveč nastavljal le svoje pristaje — agitatorje v slovenskih in hrvaških občinah, s čemur ne bo usodno le za slovenske in hrvaške uradnike, temveč še bolj za značaj in obstoj slovenskih občin.

Dopisi.

Gomilsko — Sv. Jurj pod Taborom. Spodnještajarsko hmeljarsko društvo v Žalcu napravilo je zadnji čas poučne shode v raznih krajih Savinjske doline. Tako so bili takšni shodi že v Gotovljah, Grižah, Vrbju, Drešinjivasi, Sv. Petru, Dolenji vasi; v nedeljo, dne 5. t. m. dopoldne v Gomilski in popoldne pri Sv. Jurju pod Taborom.

Če tudi se v Savinjski dolini že nad 20 let hmelj prideluje in je najvažnejša panoga našega kmetijstva, vendar se je ljudstvo še prav malo poučilo, kako se mora pravilno hmelj obdelovati. Hmeljarji so se tega drug od drugega učili in z lastnimi skušnjami spopolnjevali. Zatorej je spodnještajarsko hmeljarsko društvo storilo za pridelovanje hmelja jako važen in moder korak,

ker je sklenilo s poučljivimi shodi v raznih krajih ljudstvo poučevati, kako naj se pravilno hmelj obdeluje, da si pridobi naš savinjski hmelj med drugimi tisto stopinjo veljave, ki mu je prisojena in jo tudi v rešnici zasluži.

Za letošnje leto sklenilo je hmeljarsko društvo ljudstvo poučiti, kako naj se hmelj obira suši, hrani in prodaja. In ti že zgoraj omenjeni poučni shodi so se, kolikor nam je znano, povsod prav izoborno obnesli in gotovo tudi posledice ne izostanejo. Pričakujemo tudi od drugod podobnejših poročil in danes hočemo samo nekoliko opisati shod v Gomilskem in Sv. Jurju pod Taborom.

Shod v Gomilskem se je torej vršil v nedeljo, dne 5. t. m. ob 10. uri dopoldne. Moške in fantje so že pričakovali od rane službe božje govornika, razgovarjaje se v gruclah po deset in še več skupaj skoro pred vsako hišo. In ko se govornik gosp. Vincenc Vabič, odbornik hmeljarskega društva in trgovec v Žalcu, pripelje, bili so prostori v šoli, kjer se je shod vršil, takoj do zadnjega kota napolnjeni. Ljudstvo je sledilo besedam govornika z velikim zanimanjem, ki je v gladki besedi zbrane hmeljarje vnel, kako naj posebno pazijo, da se hmelj pravilno obira, da ne bode obrani hmelj kakor navadno brez pečljev ali da je v njem polno listja ali pa da so vmes kar cele vejice namešane. Gospodarjev dolžnost je, da na obiranje hmelja posebno pazijo, če bočejo svoje blago dobro prodati. Svaril je tudi posebno s poudarkom pred sušenjem hmelja na solncu, ker tukaj zgubi hmelj svojo lepo zeleno barvo in navadno postane grdo rujav. Na zraku hmelj sušiti se najbolj priporoča, ker pa to vsled velike množine hmelja in slabega vremena ni mogoče, mora se sušiti z ognjem v sušilnicah. tukaj pa je treba največje pazljivosti, ker z ognjem sušeni hmelj se kaj radi pokvari. Posebno če se sveže nasuti hmelj v sušilnici takoj zapre in se mu ne pusti zraka; paziti se torej mora, da dokler je v hmelju še količjak mokrote, se sušilnica ne sme popolnoma zapreti. Tukaj mora veljati pravilo, da čim bolje je hmelj surov ali moker, tem več zraka se mu mora pustiti, da mokri sopari iz sušilnice odhajajo, sicer imamo gotovo rujav hmelj. Tudi se hmelj v sušilnici ne sme preveč posušiti, gleda naj se, da je zunanji pecelj in peresca zadosti suha, notranji pecelj posuši se še v shrambi na zraku in zato se pa naj še tudi tam večkrat premeša. Srambe za hmelj naj bodo vedno čedne, da ne pride med hmelj slama, pesek, kamenje, kurje perje, pajčevina in druga nesnaga, da se kupec že nesnaga ne ustraši. Najbolj priporočljivo je suh za basanje zrel hmelj v vreče do 50 kgr. teže pobasati in shraniti, dokler se ne oglasi kupec s primerno ceno.

To in še mnogo več je učil govornik in h koncu še predstavil svojega spremljevalca Tone Goršek-a, predsednika društva „Kmetovalec“ iz Gotovelj, proseč ga, naj še tudi on navzoče ogovori in pove, če je morda še sam kaj povedati pozabil. Ta potem pohvali vrle Gomilčane, ki so s svojim mnogobrojnimi prihodom javno pokazali, da se zanimajo za to važno stvar ter jim priporočal, da si nasvete, katere jim hmeljarsko društvo podaja, dobro zapomnijo in tudi tako ravnaajo, ker če bodo imeli dobro blago, ga bodo lažje in dražje prodali in naš hmelj si bode pridobil svetovno veljavo; kupci bodo prihajali trumoma v naš kraj in kdo bode imel od tega dobiček? — Nikdo drugi, kakor hmeljarji sami. Navzoči so glasno pritrdjevali besedam govornikov in se zahvalivši za pouk, razšli veselo domov.

Enako se je vršil shod tudi pri Sv. Jurju pod Taborom, samo ljudstva je še mnogo več došlo, tako, da so nam postali obširni prostori v šoli pretesni. Tukaj se je tudi slednjič še soglasno sklenilo, prositi „Spodnještajarsko hmeljarsko društvo“, naj bi se cena hmelju redno v „Domovini“ naznanjala, da tako tudi oddaljeni hmeljarji vedo za dnevno ceno.

V Št. Jurju smo se še potem pri kapljici rujnega vinca v vrtnem salonu g. Južne marsikaj pametnega pogovorili in se izvrstno zabavali dokler se nismo razšli, želeči si še večkratnega sestanka.

Hmeljar.

Iz Kozjega. Mnogo se piše o našem trgu in njega prebivalcih po vseh časopisih, nemških

in slovenskih, a še mnogo več se bode moralo pisati, če hočemo, da nastanejo pri nas zdrave razmere, take namreč, da bode vsak tujec takoj na prvi hip zamogel reči: „Da to je narodno Kozje!“ Da takih razmer tu še ni, pove naj sledeči slučaj. — Sin tukajšnega c. kr. davkarja, nadpolni jurist A. Grill, čuti veliko potrebo kazati svoje germansko mišljenje s tem, da nosi pri žepni uri črnordečerumeni trak. Pa naj bi ga imel in bi mu gotovo tega nihče ne branil, če bi se ne sprehajal po trgu ter izzivajoče kazal ta trak, kakor je to storil pretečeno soboto. Pozvan, da naj trak skrije in naj ne izziva, ozmerjal je dotičnega gospoda z „gemeiner Kerl, Feigling“ ter mu zagrozil, da že še pride z njim skupaj. Da besede „windisch“ ni manjkalo, se razume. Kmalu se je vrnil z nekim kolesarskim bičem ter zagrozil z istim omenjenemu gospodu: „Sehen Sie, mit dem werden Sie kriegeln!“ A vendar ni imel poguma, da bi res udaril. Menda se je zbal, da bi bilo povračilo za posojilo prebudo! Za svoje neotesanosti bode se seveda imel zagovarjati pred sodnijo. — Pa tudi naš živinozdravnik ni mnogo boljši. Ni dovolj, da ne zna niti besedice slovenske, je še tako predrzen, da naše ljudi javno zaničuje. Ko sta se namreč v prvem slučaju imenovana na trgu sporekla, zamahnil je živinozdravnik „proti Slovencu zaničljivo z roko ter dejal s prezirljivim pogledom: „Ah, lassen wir diese Gesellschaft!“ — Gospod živinozdravnik, učite se rajši slovenskega jezika, da bode vsaj lahko prirejali poučljiva predavanja, katerih naš slovenski kmet tako potrebuje! Zakaj vam pa daje okrajni zastop podporo? A naravnost smešna pa je naša trafikantinja. Njen jezik ne sme nikdar mirovati. Tako je tudi v povedanem slučaju vsa besna kričala, da ona ne trpi, da bi se na mirne(?) ljudi „lajalo!“ Gospodična Pepca, mar mislite, da so kozjanski Slovenci od vašega „k. k. Tabak Sub-Verlaga“ in „Stempelverschleiss-a“ odvisni? No, hvala Bogu, še ne! Blagovolite torej svoj jezik nekoliko bolj brzdati, vam ne bode škodilo! — Še nekaj novega: napis „Extra Zimmer“ v slovenski gostilni g. Gučeka je zginil. Prav tako! Nadomestuje ga pa naj kak primeren slovenski napis. Fiat! J. Čmrlj.

Ptuj, 15. avgusta 1900. (Raznoternosti.) Odkar se je ptujsko nemčurstvo in renegatstvo prelevilo v pristne Schönereijance in Wolfjance, odkar imamo svojo „Bismarck-ulico“ in „giftno kroto“ alias „Štajerca“, dogajajo se v Ptuj in okolici reči, ki so za kulturni narod, kakor hočejo ti nemškutarji biti, sramota. Ni še preteklo leto, kar je junak Frank pobil okna Slovencev, ker ta ni pustil raz svojega stanovanja „frankfurtarice“ viseti. Ta ovet ptujskega meščanstva je svoje učence silil iz spanja, da so morali z njim okna pobijati in življenje nevarnosti izpostavljati. Bil je obsojen na trimesečno ječo, katero pa še bode menda, da si je razsodba že dolgo časa pravomočna postala, čez leto dni nastopil; kajti govori se, da je mestni urad dal temu junaku tako spridevalo, da ne more pred zimo nastopiti kazni, ker bi sicer njegova obitelj škodo trpela.

Sodnijske oblasti so prošnji ugodile in mož se veseli — prostosti. Ob istem času, ko je ta slavni junak ta „narodni“ čin storil, pomazani sta bili po noči podobi Slomškega in Komenskega na slovenski okoliški šoli. Sodnija ni mogla priti krivcem na sled.

Letos junija nameravala se je prirediti Slomškova slavnost pri g. Gregorecu na Grajani. Zvečer pred slavnostjo užgali so mu hišo neznani zlikovci — menda koli — Slovenci — (tako trdi „Štajerca“) in slavnost je bila preprečena. Ker se je sum dvignil, da je to ptujska fakinaža storila iz narodnega sovraštva, so ptujski „junaki“ kar zbesneli in zagnali veliki htušč po časniki, da jih slovensko časopisje po krivem obrekuje ter se zatekalo k vsem državnim pravnikom in njihovim predstojnikom, češ, branite nas pred temi hudimi obrekovalci.

Sodnija tudi v tem slučaju ni mogla storiti dobri in izvedeti, da si je dobila pri mestnem uradu v Ptuj najkrepkejšo podporo; kajti g. župan Ornič je naenkrat poklical g. Gregoreca pred mestni urad in tam se je vzela z njim na zapisnik izjava, češ, da on, Gregorec, sam ne misli, da bi mu kak Nemec ali nemškutar hišo

na predvečer Slomškove slavnosti zažgal. Sodnija bi torej sedaj morala med — Slovenci iskati požigalca Gregorčeve hiše. Umljivo je, da se ji to ne bode posrečilo. Pripomniti se mora, da mestni urad gosp. Gregoreca v tej zadevi niti zaslislati ne bi smel, ker on spada v okolico — Grajena — in je torej pristojna politična oblast c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj. Razsodni ljudje so prepričani, da g. Ornič nima pravice segati v delokrog g. barona Apfaltrerna, c. kr. okrajnega glavarja v Ptuj. No, pri nas v Ptuj nismo tako natančni in kočljivi možje in — g. Ornič je precej „diensteitrig“; to je njegova najboljša in najlepša čednost.

V tretje gre rado. Mogoče pa, da bo c. kr. sodnija v Ptuj s slučajem v Leskovcu več sreče imela. Čujte, kaj se je zgodilo?

Tam se je osnovala „Kmetijska zadruga“, ki je precej uspevala. Ta zadruga je bila potrebna ker v Ptuj in v Leskovcu zavednega narodnega trgovca ni, kar mi ptujski Slovenci živo obžalujemo. Pred nekaterimi dnevi so po noči tatje v prodajalnico vlomili in pobrali dosti blaga in — čajte in strmite — storilci so morali izobraziti lopovi biti; kajti ukradli so društvu tudi društvene knjige.

Končno še omenimo žalostno istino, da učiteljstvo na slovenski okoliški šoli že davno preveč zanemara svoje narodne dolžnosti nasproti brašnemu društvu v Krčevini. Želeli bi, da bi gospodje v tem obziru posnemali svoje kolege na mestni šoli, a la Frisch, Sterling, Mühlbacher, itd. No, o tem še menda prihodnji!

Narodno-gospodarske novice.

Črni palež. (Sphaceloma apelinum).

(Iz lastnega prepišanja napisal A. M.)

Tu pa tam piše se po raznih listih zelo rado o tej bolezni, vendar bolj z neko mlačnostjo. Popolnega boja tej bolezni dozdaj še niso napovedali, dasi je nastopila v taki meri, da v resnici grozi s smrtjo sedanjemu vinogradništvu. — S kakim upom gleda vinogradnik spomladi, ko trta ozeleni z zarodom obložene poganke, toda kmalu ga mine vse veselje. Že več let sem, ob času ovetja vedno dežuje, da že v tem času zgine več kot polovica zaroda; pa to še ni vse, pač pa pride še zdaj najhujše. — Zdaj treba žveplati proti grozdi plesnobi, škropiti proti peronospori itd. in treba bo tudi z vso močjo upreti se zgoraj omenjeni bolezni.

Črni palež, tudi pika ali kože imenovan, prikaže se spomladi takoj po cvetu, da celo pred cvetom se že prikaže, koder je močno razširjen. Pokaže se na listju, pogankah in grozdju. Listje postane črnkasto, luknjičavo, se začne sušiti in se slednjič posuši. Pogranki so, kakor bi bili zgriženi ali obžgani, se sušejo in v rasti popolnoma zastanejo; jagode so skrajno črnopikčaste in slednjič popolnoma očrniijo, ter se posuše navadno s pecljem vred. — Ker se ta bolezen zlasti po ljutomerskih gorah tako močno širi in to posebno še v starih močno delanih gostih vinogradih, treba bo se proti tej uničevalki z vso močjo upreti.

Poznam vinograd, ki je zelo akrbno obdelan, bil lansko leto te bolezni skoraj čisto prost, le tupatam na par trsah bila je ta bolezen poznati. — Letos pa je temu drugače. Grozdne plesnobe je vinograd vsled marljivega večkratnega žveplanja dozdaj popolnoma obvarovan, pač pa moram priznati, da je črni palež uničil letos dobre dve tretjini trgatve; to pa vključ zelo močnemu škropljenju. Posebno pa trpe na tej bolezni pogranki. — Skoraj lahko rečem, da je vinograd brez trtne uši uničen. — Slučajno je to tudi po drugih vinogradih. S čim se hočemo torej upirati tej bolezni? Žalibog še za to bolezen nimamo zanesljivega sredstva, pač pa se priporoča sledeče:

1. Umivanje trsa s stanjšano žvepleno kislino, in sicer vzamejo nekateri na 100 litrov vode 1—2 litra žveplene kisline; pravil mi je neki strokovno izobraženi gospod, da vzame za 100 litrov vode 10 litrov žveplene kisline in baje s prav dobrim uspehom. To umivanje vrši se zgodaj na spomlad, meseca februarja in marca, in sicer na ta način, da se trte starega lubada popolnoma osnažijo, potem z omenjeno tekočino

s čopičem po trsu namaze. Ne oziraje se na oči trsa. — Ker se žveplena kislina v vodo zelo naglo spaja, treba biti pri tem delu Slovaku zelo pozornemu. Vliiva se vedno žveplena kislina v vodo ne pa obratno.

2. Umivanje trsa z 50 litrov zelene galice, 50 litrov vode, kateri zmesi prilijejo še nekateri 1 liter žveplene kisline.

3. Obiranje bolanih delov trte, ter sežiganje istega.

Slednje pač lahko stori vsak vinogradnik. Ob času pletve naj bi se viničarjem strogo naročilo obirati bolane dele in iste ne pustiti ležati po vinogradih, a jih celo v šopih na trs vesiti, temveč sproti sežgati. To pa naj bi storili vsi vinogradarji, ne samo eden ali dva, ker tako bi se uspešneje branili boleznim. Kdor bo pa sam še tako pridno zatiral golaze, njegov sosed pa jo bo redil, ne bo dosegel ničesar.

To so torej do zdaj znana sredstva, med katerimi je najcenejše ter zelo priporočljivo obiranje in požiganje bolanih delov. — Vinogradarji, poprimite se jih vsi, zakaj če se ta bolezen vsled zanemarjanja naseli v novih, tako dragih nasadih, uniči ne le pridelek sam, pač pa celi nasad.

Politični pregled.

(Državni položaj.) Körber se je začel posvetovati z raznimi vplivnimi poslanci. Körber stavi poslancem vprašanje, na katera morajo odločno odgovarjati. Ako bo večina teh odgovorov neugodnih, razpusti se baje državni zbor.

(Dvoboj v avstrijski armadi.) Avstrijsko časopisje se mnogo peča z najnovejšo afero dvoboja. Poročnik marki Tacoli pri 15. huzarskem polku je bil degradovan, ker ni hotel sprejeti dvoboja s svojim tovarišem Szilley-jem, kateremu je Tacoli dokazal lažljivo obrekovanje neke osebe iz cesarskega kroga. Stotnik pri generalnem štabu grof Ledochowski, ki je dal Tacolu prav, je bil istotako sod častnega sodišča degradovan ter mora povrh še doslužiti pet mesecev kot prostak. Armadno časopisje zagovarja obsodbo, dočim napovedujejo katoliški listi boj vojnemu ministru v delegacijah.

(Čehi zoper nemščino.) Praški mestni zastop je sklenil prepovedati sprevodnikom mestne železnice sklicevati in govoriti v službi nemško. Istočasno se je tudi sklenilo, da mestni zastop ne dovoli razobešati nad obrtnimi prostori nemških napisov. V Pragi naj bo gospodar Čeh!

(Bodoči položaj na Ogrskem.) Vse se pripravlja na nove volitve, katere pričakujejo v mesecu novembru. Pri tem se bo spremenil v marsičem tudi položaj poedinih strank. Liberalna stranka razpade v dve skupini, ter stopijo privrženci Banffyja — kakšnih 20 do 25 mož — v najhujšo opozicijo proti Szellovemu kabinetu.

(Izseljevanje iz Bosne in Hercegovine) v Srbijo in Hrvaško se neizmerno množi. Izseljujejo se mohamedanci in grški pravoslavni. Zaradi tega se je odpovedal svoji službi župan v Banjaluki.

(Dar ruskega cara.) Car Nikolaj je poslal srbski kraljici Dragi zelo dragocen ovrtnik z briljanti kot poročno darilo. Ovrtnik je vreden pol milijona frankov.

(Med Bolgarijo in Rumunijo) je nastalo zelo napeto razmerje zaradi umora rumunskega profesorja in urednika Mihailauna. Morilec je Bolgar Dimitrow, ki je pripoznal, da je izvršil umor po naročilu bolgarsko macedonskega odbora, katere korporacija ima svoje člane tudi v bolgarskih vladnih krogih.

(Veliki vezir Dževet paša umrl.) V Carigradu je umrl dne 10. t. m. veliki vezir, maršal Dževet paša, star 50 let. Bil je desna roka sultana ter je zapovedoval turški vojski na Kreti leta 1897, od koder ga tudi naši vojaki poznajo.

(Prusi proti Poljakom.) Pruski naučni minister dr. Studt je izdal naredbo, da je poljski jezik popolnoma odstraniti iz poljskih šol. Niti veronauk se ne sme več poučevati v poljsčini, temveč kar v začetnih šolah v nemškem jeziku. S to krivično naredbo ne bo trpela le poljska narodnost, nego tudi katoliška vernost med njimi.

(Anarhisti v Ameriki.) Amerika je postala zbirališče anarhistov. Sedaj so vendar tudi ameriške vlade postale bolj pozorne na člane te nevarne družbe. Zadnji čas so prijeli na raznih ladjah 14 anarhistov, po večini Italijanov, ki so na sumu, da pripadajo zvezi, katere je sklenila umoriti predsednika Mac Kinleya.

(Vojna v Afriki.) Zadnjič smo poročali o hurskem generalu Dewetu, kako je zvaljal za seboj angleška generala Kitchenerja in Methuena. V par dneh pa so listi prinesli brzojavko, da je general Dewet ušel pri Commandonecku 1000 Angležev, 7 topov ter je pozval angleškega poveljnika Baden-Powella, naj se uda. Ta vest se najbrže ne uresniči ter se že sedaj deloma zanika, kajti general Dewet je imel le 2000 mož, vendar kaže sploh že s tem veliko strateško spretnost, da se varno umika.

(Vojna na Kitajskem.) Zavzetje glavnega mesta Pekinga nikakor ni bilo tako enostavno, kakor se je v začetku poročalo. Boj je trajal par dni pred vsemi vhodi v mesto, pa še potem, ko so mednarodne čete prodrle v mesto ter razobesile zastave na vladnih poslopjih nadaljeval se je boj po ulicah ter se najbrže do sedaj ni končal. Rusom in Japoncem gre zasluga, da so rešili evropska poslanstva ter je najbrže storjen konec usodni vojni. Tega dejstva je tudi ruski car vesel, da je najvažnejša operacija končana, še predno je prišel nemški poveljnik Waldersee v Kino.

Razne stvari.

(Največji manevri), ki so se sploh kedaj vršili v Evropi, bodo letošnji avstro-ogrski cesarski manevri v Galiciji. Leta 1894 so bili pri Günsu manevri, katerih se je udeležilo 130.000 mož naše armade s 300 topovi. Letos pa bode okoli 180.000 mož s 390 topovi. V inozemstvu so bili največji manevri leta 1897 pri Frankobrodu ob Meni, a ti manevri niso bili niti tako veliki kakor avstro-ogrski manevri leta 1893 pri Günsu. Naša država presega Nemčijo in druge evropske države vsaj v velikosti vojaških manevrov in seveda v dotičnih stroških.

(Samomori na Dunaju.) Tekom meseca junija letos je bilo na Dunaju 60 samomorov, a v juliju 56. To je pač grozno število za čas ednega meseca. V minulemu letu je bilo samomorov v juniju 24, v juliju pa 43. Med samomorilci je bilo 10 ženskih in eden 10leten otrok!

(Velika povodenj na Ogrskem.) Iz Zagreba poročajo, da se je podrl 300 metrov dolgi železniški most med postajo Bulkan in Lupuj v tistem hipu, ko je došel do njega osebni vlak. Stroj je padel v reko Zsil, drugi vozovi pa so obstali in niso popadali v vodo. Pri Szurduku pa je voda porušila 700 metrov daleč cesto in dva mosta. Podkopanih je več železniških mostov in nasipov. Promet je ustavljen za par tednov. 3000 rudokopov je brez dela. Škode je nad 1 milijon goldinarjev, in razen tega je ustavljen promet in je oškodovana obrt ter trgovina.

(Svojim delavcem) je pokojni veleindustrialec Emil vitez Skoda v Plznu zapustil 80.000 goldinarjev. Iz tega zaklada bodo delavci, ki so se postarali v podjetju Skode, dobivali podpore v dobi, ko ne bodo mogli delati. Lepšega spomenika si pokojnik ni mogel postaviti.

(Strašen tornado) Vihar, kakršnega že niso imeli petdeset let, je opustošil minuli ponedeljek ponoči obal Zedinjenih držav od Kanade do Floride. Škode je za več 100 milijonov. Ubilih je mnogo stotin ljudi. Tornado je nastal valed silne vročine, ki je trajala neprestano sedem dni. V nedeljo pa je termometer hipoma padel in nastala je nevihta z groznim viharjem, dežjem, gromom in strelo. Podirale so se hiše in zgorele je več poslopij. Samo v Newyorku je ubila strela 147 ljudi. Utonilo pa jih je v luči in na morju nebroj, ker so se potopili čolni in večje ladje. V Pennsylvaniji je bežal mrtvaški sprevoz v neki železniški predor. A vlak se je zaletel med množico ter ubil 15 oseb, več pa ranil. V Brooklynu je udarila strela v vlak in ubila več ljudi. V Buffalu je zgorelo skladišče žita, ki je bilo vredno 6 milijonov mark. Ceste in železniške proge so porušene, polja in travniki uničeni.

Poročilo o hmelju.

Cena hmelja.

Žatec, dne 22. avgusta 1900, 10³⁰ h a. Pomnoženo povpraševanje; večja kupčija; zgodnji hmelj po kakovosti od 130—140 gl. za 100 kg.

Žatec, dne 23. avgusta 1900. Vsled vnovič zboljšane tendence prima zgodnji hmelj 140—145 gl. za 100 kg ali 140—145 kron za 50 kg.

Henrik Melzer.

V. izkaz

prispevkov za Leitgebov spomenik.

(Nabral v okraju Vransko g. nadučitelj Jovan Zotter, Gomilsko).

G. nadzornik Jos. Supanek, Gomilsko 3 K; gđ. M. Miklič, Gomilsko 2 K; g. J. Stritar in Miha 2 K; g. Pečovnik, St. Jurij ob Taboru 1 K; Jovan Zotter, Gomilsko 3 K; skupaj 11 K.

Prej. lakasanih K 270-20, torej sedaj naloženih pri „Južnoštajerski hranilnici“ K 281-20.

Armin Gradšnik, poverjenik.

Košnja otave v najem.

Jan. Žimniak v Celju dá vso košnjo otave vile „Rosenbügel“ pod ugodnimi pogoji v najem. (345) 3—1 Več pove ustno.

Hiša z vrtom

in drugimi gospodarskimi poslopji in nekoliko travnika in posebej še travnik in njiva pol ure od Celja je po nizki ceni **prodati**.

Več pove Marija Grobelnik, Spodnja Hudinja p. Celje. (343) 1

HIŠA

z še deset let obstoječo dobro vpeljano trgovino z mešanim blagom in pekarijo v bližini petih tovarn, je zaradi rodbinskih odnošajev **prodati**.

Več pove lastnik Ferdinand Rakel, Spodnja Hudinja, p. Celje. (346) 2—1

Oprava jedilne sobe

dalje zagrinjala z drogi, preproge itd. radi preselitve po ceni **prodati** do 15. septembra t. l. Videti je v Graški ulici (Grazergasse) št. 26 vsaki dan od 10.—12. ure dopoldne in od 3.—6. ure popoldne. (347) 2—1

Soba s pohištvo

eventualno tudi s hrano je s 1. septembrom oddati. Istotam se sprejmejo tudi 2 ali 3 dijaki na hrano ali stanovanje. — Več pove

Jos. Šef Celje, Šolska ulica št. 13. (348) 2—1

Za pridelovanje sadnega in vinskega mošta.

Stiskalnice za sadni mošt za vinski mošt

s čvrsto delujočimi dvojnimi stiskali ter z uravnanjem pritiska „Herkules“, z jamčeni najvišji učinek do 20%, večji nego pri vseh drugih stiskalnicah.

Mlini za sadje in grozdje

Robkalnica za grozdje (Abbeer-stroj). Popolne priprave pri pridelovanju mošta stalne in premične. Stiskalnice soka, mlini za jagode in pri pravljanje sadnega soka.

Priprave za sušenje sadja in sočivja, stroji za lupljenje in rezanje sadja.

najnovejša samostalna patentovana škropilnica „SYPHONIA“ za škropljenje trsa in rastlin, izdelujejo ter pošiljajo z jamstvom specialitete v najnovejši, najizvirnejši, najuporabnejši in pripoznani najboljši, odlikovani sestavi

PH. MAYFARTH & CO. c. kr. priv. tovarna kmetijskih strojev, livarna železa in parna fužine

Dunaj, II., Taborstrasse Nr. 71. Odlikovane z več 400 zlatimi, srebrnimi in bronastimi avtentijami.

Obširni katalogi in številna priznana pisma zastoj. Zastopniki in preprodajalci se želijo.

Nikaka skrivnost ni več

napraviti si vsakdo doma sam brez vsake priprave in tešave najfinije likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za napraviti po 5 litrov likerjev: Tropinovec — Absint — Vermut. Ruski pelinevec — Češki liker — Kisel po 80 kr.; — Slivovec — Rum — Čajnovec — Alas — Alpski liker — po 85 kr. in Konjak — Benediktinec — Chariseuse — Filzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znakah ali poštno nakasnično; po poštne povzetju 10 kr. več. — Vsaki pošiljavi pridenem navodilo, kako se napravi liker.

Preprodajalcem, če naročijo več blaga mnogo ceneje.

Anton Rukavina

Trst, via Belvedere št. 23.

Učenec

krepak in zdrav, iz boljše hiše zmogel slovenskega in nemškega jezika, se sprejme

pri Friderik-u Skušek

trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki, Metlika — Dolenjsko. (333) 3—3

Mesto distriktnega zdravnika

na Vranskem

je razpisano z letno nagrado 1400 kron.

Razven sposobnosti po § 15. postave s 23. junija 1892, dež. zak. št. 35, se zahteva temeljito znanje slovenščine.

Nagrada velja kot pavšalna odškodnina za vse po § 58. ubožne postave okrajno blaginjo zadevajoče stroške, kateri dosihmal niti 100 kron na leto niso znašali.

Ponudbe je vložiti pri distriktnem odboru na Vranskem do 10. septembra 1900.

(326) 3—3 Ottenschläger, načelnik.

Priden, krepak in razumen dečko

poštenih kmečkih starišev, z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom. (331) 3—3

ANDREJ GOLOB, Koprivnica na Štajarskem.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. d. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wientgürtel 20 ali pa Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Slomšekova podoba

najprimerneje darilo vsakemu čestilu nepozabnega vladike, na močnem usnje-papirju, po najboljši sliki, dobiti je brez okvirja po 3 in 2 gl., v zlatem ali naravnem okvirju po 10, 12 in 15 gl. pri

Dragotin Hribar-ju

v Celju.

Preprodajalci, če jih vzemo najmanj 20 komadov, dobje primeren popust.

Josip Širca
v Žalcu.

Tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles kakor:

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“,

potem drugih raznovrstnih, z novimi in najnovejšimi iznajdbami opremljenih garantiranih koles. Cena od 80 gl. naprej. Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin.

* Točna in kulantna postrežba. *

Hidravlične stiskalnice

najnovejšega izdelka za vino in sadni most v velikem razmerju.

Največja pridelovalnost, iztisni največ mošta, hitro delo, priprava in lahka strežba.

Ročne stiskalnice za grozdje in sadje, ter grozdni in sadni mlinci kakor popolne priprave za napravljanje mošta stalne in vože izdelujejo ter razpošiljajo pod

jamstvom posebnosti v najnovejših, najboljših, in odlikovanih kušanih konstrukcijah

(390) 7-6 **Th. Mayfart & Co.**

c. kr. priv. tovarna poljedelških strojev, livarne železa in parne kovačnice.

Dunaj, II./I. Taborstrasse Nr. 71.

Obsejni katalogi in priznana pisanja brezplačno. Želi se zastopnikov in preprodajalcev.

„Svoji k svojim!“

O. I. kr. priv. tvornica,

brizgalnic, cevij in kmetijskega orodja

R. A. Smekal

Podružnica Zagreb

sl. gasil. društvo brizgalnice vsake vrste s patentom proti zmrzlini cevij in opreme. Posestnikom kmetijske stroje ter peronospora-škropilnice, slednje po 11 gl. komad franko vsaka pošta. Plačila tudi na obroke. Prekupcem zdaten rabat.

Podružnica Zagreb.

Svoji k svojim!

ANTON KOLENC

trgovca v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po tako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: bezgovo gobo, kamilice, tisočrože, malinsko šupo, lipovo cvetje, splah vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke. Ob času vsako sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzemem tudi še ližol vsake vrste in vsake množine, kakor tudi jajca in kuretin. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češplje, bruske, itd., vse po najvišjih cenah. Častitim gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsakovrstno pristno čebelnjo-voščene sveče v zalogi.

Kupujem zgodnji kakor tudi pozni hmelj.

„Kmetijska zadruga v Žalcu“ naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri še niso njene udje, da se dobi umetni gnoj, kompost in to-maževa aliindra, kakor živinska sol, pri Anton Kolenču, trgovcu v „Narod. domu“ v Celju, kam r se naj obrnejo tudi zadruga.

„Kmetijska zadruga za Spodnještajarsko“ vkujiš. zadruga z omejenim poročtvom v Žalcu.

Svoji k svojim!

Slovenskega stenografa

opremljen takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

(329) 3-3 Plača po dogovoru.

Za vinske trgovce!

Ker se nadjamo dobre vinske letine, opozarjamo cenjene odkupovalce vina že sedaj na to. Prednost pri kupovanju vina od stiskalnice (preše) imajo oni, ki se osebo udeležijo trgatve. Trgatev se viši od 1. septembra dalje.

Oskrbništvo graščine kneza Windischgrätz-a na Bizeljskem.

(341) 3-2

Na debelo. * Na drobno.

Vedno velika zaloga cementa, najboljšega gornje štajarskega železa, stavbenih potrebščin, traverz, okovov, samokolnic, poljskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov, peči in splah vsega v to stroko spadajočega blaga.

Slavno občinstvo vabim najljubše, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo.

Vse po najnižji ceni!

Točna in solidna postrežba!

P. Kostić v Celju.

Srajce, bele in pletene, ovrtnike, manšete, pred-prsia, kravate, mašne, ro-kavice, glave in pletene, nogavice, naravnice, go-lošne, copate, priporoča

Išče se

praktično izvežbani

odvetniški uradnik in sollicitator

za odvetniško pisarno v Celju. — Vstop 1. oktobra. — Ponudbe na upravnistvo tega lista. (344) 2-2

V prijazni vasi, tik okrajne ceste, v bližini kolodvora Rečica med trgovca Šoštanj in Mo-zirje, se odda takoj v najem ozir. tudi prodaja

lepa zidana z opeko krita hiša.

Hiša je obdana s sadnim, bradnim in sočivnim vrtom ter ima štiri prostorne izbe, dve lepi podzemeljski kleti in mali hlev.

(334) 3-3

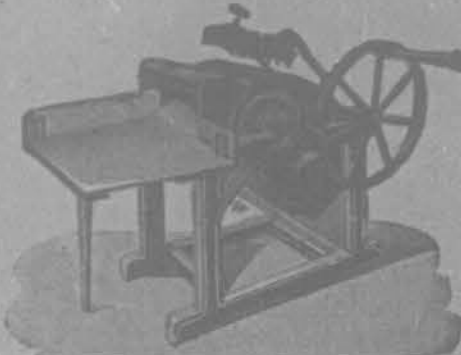
Najbolj primerna bi bila za kakega trgovca ali za gostilno, ker je bila pred menoj čez 20 let gostilna. — Pripravna je tudi za upokojenega duhovnika, ker je lepa prostorna in blizu cerkve. Dopisi naj se vpošljejo pod šifro 1. G. K. na upravnistvo tega lista.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

priporoča različne poljedelske stroje priznane najboljšega izdelka kakor: mlatilnice, slamoreznice, čistilnice za žito, mlino za žito vejati, stiskalnice za sadje in grozdje itd.

Vzajemna zavarovalnica

proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov

v Ljubljani je pričela svoje delovanje.

Pisarna zavarovalnice

se nahaja

na Dunajski cesti

v Medjatovi hiši

v pritličju.